

Zpráva KAČR o výsledcích kontrol kvality za rok 2019

Obsah

Obsah	1
1 Úvod	2
1.1 Postavení a působnost KAČR	2
1.2 Vymezení některých pojmů	2
1.3 Personální zajištění kontrolní činnosti	3
1.3.1 Nezávislost výkonu kontrolní činnosti	3
1.4 Vzdělávání kontrolorů kvality	3
2 Kontrolní činnost provedená v roce 2019	4
2.1 Počet provedených kontrol	4
2.2 Hodnocení výsledků provedených kontrol	5
2.3 Nedostatky zjišťované v rámci kontrolní činnosti	7
2.3.1 Návrhy na zahájení kárného řízení	7
2.3.2 Přehled nejčastějších nedostatků zjištěných při kontrolách v r. 2019	9
3 Dohledová činnost RVDA	14
3.1 Činnost RVDA	14
3.1 Dohledy vykonávané RVDA	14
4 Seznam použitých tabulek a grafů	16

1 Úvod

Zpráva KAČR o výsledcích kontrol kvality (dále také „Zpráva“) je vydávána v souladu s § 24 odst. 6 zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech v platném znění (dále také „zákon o auditorech“). Tato Zpráva je vyhotovena za období od 1. ledna 2019 do 31. prosince 2019.

1.1 Postavení a působnost KAČR

- Komora auditorů České republiky (dále také „Komora“ nebo „KAČR“) je samosprávnou profesní organizací, vzniklou ze zákona, která sdružuje statutární auditory v České republice;
- Dozorčí komise Komory auditorů České republiky (dále také „Dozorčí komise“) je voleným orgánem s kontrolní funkcí. Její hlavní náplní je organizování a řízení kontrol kvality u auditorů, kteří neprovádí povinný audit účetní závěrky ani u jednoho subjektu veřejného zájmu, kontrola dodržování ustanovení zákona o auditorech, dodržování jiných právních předpisů auditory, jako např. zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v platném znění, kontrola plnění usnesení Sněmu a dodržování vnitřních předpisů Komory statutárními auditory a auditorskými společnostmi a orgány Komory. Kontroly jsou prováděny v souladu s Dozorčím řádem KAČR a plánem kontrol zpracovaným Radou pro veřejný dohled nad auditem (dále také „RVDA“). Členové Dozorčí komise vykonávají funkci dobrovolně;
- Dozorčí komise informuje nejméně jednou za šest měsíců Komoru a RVDA o výsledcích své činnosti, a to prostřednictvím Pololetní zprávy o činnosti Dozorčí komise;
- RVDA je orgánem veřejného dohledu nad výkonem auditorské činnosti a činností Komory vzniklá ze zákona č. 93/2009 Sb., o auditorech. RVDA je nezávislá na auditorské profesi. Kontrolní výbor RVDA organizuje a řídí kontroly kvality v souladu s řádem ke kontrolám kvality, plánem kontrol kvality a požadavky na zajištění kvality podle čl. 26 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014.

1.2 Vymezení některých pojmů

- ISA – International Standards on Auditing (auditorské standardy);
- Dozorčí řád Komory auditorů České republiky (dále také „Dozorčí řád“ nebo „DŘ“) je vnitřním předpisem Komory, který je závazný pro kontroly kvality auditorské činnosti, kontroly dodržování členských povinností a pro výkon dalších kontrolních funkcí Dozorčí komise vymezených v zákoně o auditorech a pro činnost Dozorčí komise;
- Etický kodex Komory auditorů České republiky (dále také „Etický kodex“) je vnitřní předpis KAČR. Uvádí základní principy etického chování pro auditory a účetní znalce, koncepční rámec, který musí dodržovat a způsob použití koncepčního rámce v konkrétních situacích.

1.3 Personální zajištění kontrolní činnosti

Kontrolní činnost je zajišťována prováděním:

- a) souhrnných kontrol,
- b) kontrol dodržování členských povinností dle §2 b) a c) Dozorčího řádu a §35 odst. 1 zákona o auditorech (dále také „kontroly dodržování členských povinností“),
- c) mimořádných kontrol kvality auditorské činnosti.

Kontroly provádí členové Dozorčí komise spolu s kontrolory kvality (zaměstnanci z oddělení kontroly kvality KAČR). Souhrnné kontroly a mimořádné kontroly kvality jsou vykonávány ve většině případů dvoučlenným týmem, který je tvořen většinou 1 zaměstnancem oddělení kontroly kvality a 1 členem Dozorčí komise. Kontroly kvality u auditorů OSVČ a auditorských společností, které provádějí auditorskou činnost v menším rozsahu a kontroly dodržování členských povinností, jsou vykonávány pouze kontrolory kvality z řad zaměstnanců OKKAČ. Kontroly prováděné u větších společností jsou prováděny ve větším rozsahu, tj. jsou časově delší a jsou vykonávány vícečlennou kontrolní skupinou.

Dozorčí komise v roce 2019 pracovala v plném počtu 11 členů, přičemž z pracovních důvodů byla ke dni 4. 12. 2019 jedna členka Dozorčí komise nucena odstoupit a své členství v Dozorčí komisi ukončila. Dozorčí komise následně rozhodla o doplnění počtu členů DK do plného stavu a oslovila prvního náhradníka dle výsledků voleb na XXVI. Sněmu KA ČR, který nabídku na členství v DK od 1. ledna 2020 přijal.

Pro plnění svého poslání podle § 35 odst. 1 zákona o auditorech měla Dozorčí komise v roce 2019 k dispozici 7 kontrolorů kvality a 1 asistentku (zaměstnance OKKAČ).

1.3.1. Nezávislost výkonu kontrolní činnosti

Nezávislost kontrolorů kvality a členů Dozorčí komise, kteří jsou pověřeni provedením kontroly, je dána § 24d zákona o auditorech a je náležitě dodržována.

1.4 Vzdělávání kontrolorů kvality

Zaměstnanci oddělení kontroly kvality auditorské činnosti absolvují průběžně odborné vzdělávání zaměřené na prohlubování a zvyšování jejich odborné kvalifikace. Členové Dozorčí komise se kromě povinných hodin KPV účastní též vybraných školení organizovaných pro kontrolory kvality.

V roce 2019 se kontroloři kvality zúčastnili spolu s členy DK (kromě standardních individuálních školení) následujících odborných seminářů:

- „Specifika investičních společností a fondů“,
- „Přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků“ a
- školení dohledového orgánu: „Nejčastější zjištění z kontrol RVDA“.

2 Kontrolní činnost provedená v roce 2019

Systém provádění souhrnných kontrol, kontrol dodržování členských povinností a mimořádných kontrol kvality auditorské činnosti je, v souladu s § 24, odst. 4 zákona o auditorech, nastaven tak, aby bylo zajištěno provedení kontroly kvality u auditorů, kteří neprovádí povinný audit ani u jednoho subjektu veřejného zájmu, nejméně jednou za 6 let.

2.1 Počet provedených kontrol

Na rok 2019 bylo naplánováno celkem 266 kontrol (tj. souhrnných kontrol, kontrol dodržování členských povinností dle §2 b) a c) Dozorčího řádu a mimořádných kontrol kvality), z čehož bylo následně realizováno 241 kontrol a 25 kontrol nebylo provedeno.

Důvodem neprovedených kontrol byly nejčastěji vážné zdravotní důvody auditora či v několika málo případech i nesoučinnost auditora, která potom byla řešena dle § 15 odst. 1 písm. a) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole.

Neprovedené kontroly byly přerazeny na následující plánované období, tj. na rok 2020.

Tabulka č. 1 – počet kontrol letech 2014 – 2019

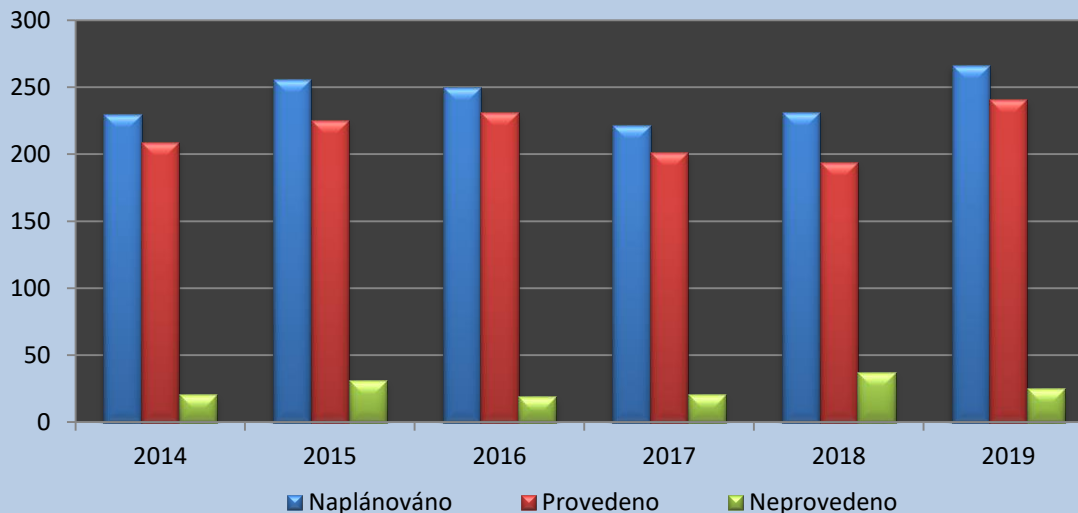
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Naplánováno	230	256	250	222	231	266
Provedeno	209	225	231	201	194	241
Neprovedeno	21	31	19	21	37	25

Z celkového počtu 241 kontrol provedených v roce 2019 bylo uskutečněno 237 souhrnných kontrol a 4 kontroly dodržování členských povinností. V roce 2019 nebyla provedena žádná mimořádná kontrola kvality.

133 kontrol bylo realizováno u auditorských společností a 108 kontrol bylo provedeno u auditorů samostatně činných.

Následující graf č. 1 zobrazuje vývoj počtu provedených kontrol v jednotlivých letech za období 2014 až 2019:

Graf č. 1 - počet provedených kontrol v letech 2014 - 2019

2.2 Hodnocení výsledků provedených kontrol

Výsledky provedených kontrol hodnotí, v souladu s Dozorčím řádem, Dozorčí komise na svých zasedáních. Výsledné hodnocení kontroly u auditora či auditorské společnosti podléhá v Dozorčí komisi schvalovacímu procesu, jehož výsledkem je i určení časové periody provedení příští kontroly. Toto hodnocení může v návaznosti na výsledky kontrolní činnosti u auditora vyústit i v návrh Dozorčí komise na zahájení kárného řízení. Výsledné hodnocení nevyklučuje provedení mimořádné kontroly kvality v dřívějším termínu.

V roce 2019 bylo celkem ukončeno hodnocením na zasedáních Dozorčí komise 221 kontrol, z čehož bylo 33 kontrol uzavřeno se schválením provedení příští kontroly v zákonné 6-leté lhůtě.

Ostatní kontroly byly schváleny s kratší periodou opakování, a to následovně:

- u 92 zkontrolovaných subjektů bylo provedení následné kontroly naplánováno v mírně zkrácené periodicitě, a to z důvodu zjištění méně závažných nedostatků;
- u 96 zkontrolovaných subjektů bylo, vzhledem ke zjištěným nedostatkům, opakování kontroly naplánováno ve zkrácené lhůtě za 2 až 3 roky (z toho u 43 auditorských společností a 53 auditorů OSVČ).

Počty uzavřených kontrol s uvedením časové periody opakování kontroly jsou zachyceny v tabulce 2, ve které jsou pro porovnání uvedeny i schválené periody z předchozích let.

Tabulka č. 2 - počty ukončených kontrol v letech 2014 - 2019 dle hodnocení kontrol

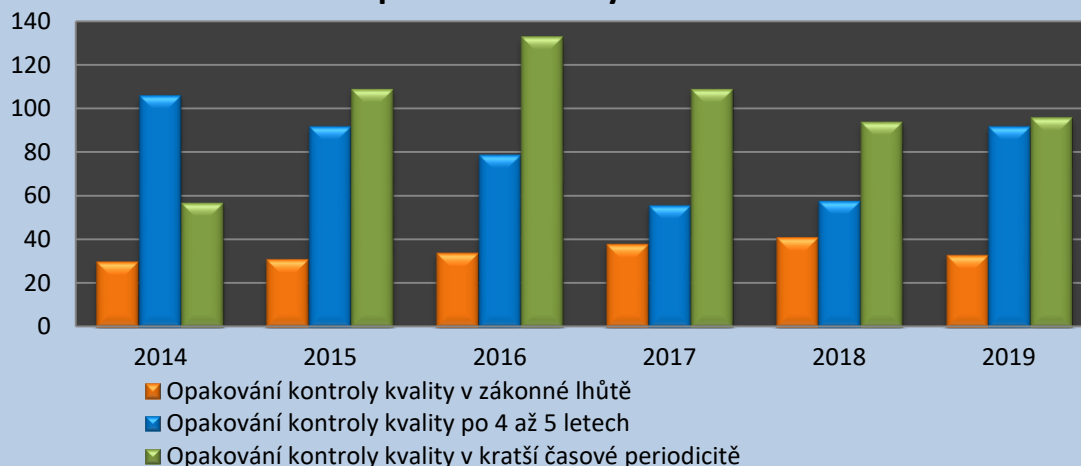
	2014	v %	2015	v %	2016	v %	2017	v %	2018	v %	2019	v %
Opakování kontroly v zákonné lhůtě	30	15,5	31	13,4	34	13,8	38	18,7	41	21,2	33	14,9
Opakování kontroly po 4 až 5 letech	106	54,9	92	39,6	79	32,1	56	27,6	55	30,1	92	41,6
Opakování kontroly v kratším čase	57	29,5	109	47,0	133	54,1	109	53,7	94	48,7	96	43,4
Celkem ukončených kontrol	193	100,0	232	100,0	246	100,0	203	100,0	193	100,0	221	100,0

Pozn.: kontrola provedená v příslušném roce nemusí být v daném roce zároveň ukončena. Kontroly provedené ke konci roku bývají ukončeny až v následujícím období.

K opakovaným kontrolám v kratší časové lhůtě je přistupováno v případech, pokud je shledána nekvalita provedeného auditu či zjištěn nedostatek alespoň v jedné z prověřovaných oblastí (ISA, Etický kodex či ISQC 1). Pokud je zjištěna významná chyba či významná nekvalita provedeného auditu, nebo shledáno porušení zákona o auditorech, je ze strany Dozorčí komise podán návrh na zahájení kárného řízení.

Graf č. 2 dokumentuje výsledky hodnocení úrovně spisů auditorů Dozorčí komisí v roce 2019. Hlavním důvodem dřívějšího opakování kontrol u velkého počtu auditorských subjektů a většího počtu podaných návrhů Dozorčí komise na zahájení kárného řízení v posledních třech letech (viz bod 2.3.1. této zprávy), jsou opakované nedostatky v auditorských spisech, zjišťované při prováděných kontrolách kvality.

Graf č. 2 - počet ukončených kontrol v letech 2014 - 2019

2.3 Nedostatky zjišťované v rámci kontrolní činnosti

V rámci systému kontrol prováděných Komorou je ověřováno, zda při provádění auditorské činnosti statutární auditoři a auditorské společnosti postupují podle auditorských standardů, Etického kodexu, v souladu se zákonem o auditorech a vnitřními předpisy Komory. A zda dodržují jimi nastavené postupy ohledně řízení kvality dle ISQC 1 a ISA 220.

Hodnotící kritéria Dozorčí komise pro výsledky kontrol odrážejí kvalitu práce auditora, úroveň jeho auditorské dokumentace a další náležitosti, které musí splňovat v rámci nastavení procesu kvality auditorské činnosti. Tato kritéria jsou uvedena v tabulce č. 3.

Tabulka č. 3 - hodnocení auditorů při uzavírání kontrol

	Hodnocení	Popis
Pozitivní hodnocení	A	Značí auditora, u kterého nebyly shledány žádné nebo jen drobné či méně závažné nedostatky.
	B	Byly shledány méně závažné nedostatky, které nezpochybňují výrok auditora.
Negativní hodnocení	C	Při kontrole kvality spisu byly zjištěny závažnější nedostatky a je nutné opakování kontroly v kratším časovém intervalu.
	D	Auditorské úkony byly shledány jako zcela nedostatečné, spis auditora vykazoval významné nedostatky či vydaný výrok nebyl podložen dostatečnými auditorskými postupy a důkazními prostředky. V případě zjištění velmi vážných nedostatků či chybně vydaného výroku je ze strany DK podán návrh na zahájení kárné řízení.
Nehodnoceno	N	Týká se kontrol, které nebyly provedeny pro nesoučinnost, proto spisy auditorů nemohly být hodnoceny, či kontrol, jejichž předmětem byla pouze kontrola dodržování členských povinností dle §2 b) a c) Dozorčího řádu a §35 odst. 1 zákona o auditorech a ne kontrola kvality spisu auditora.

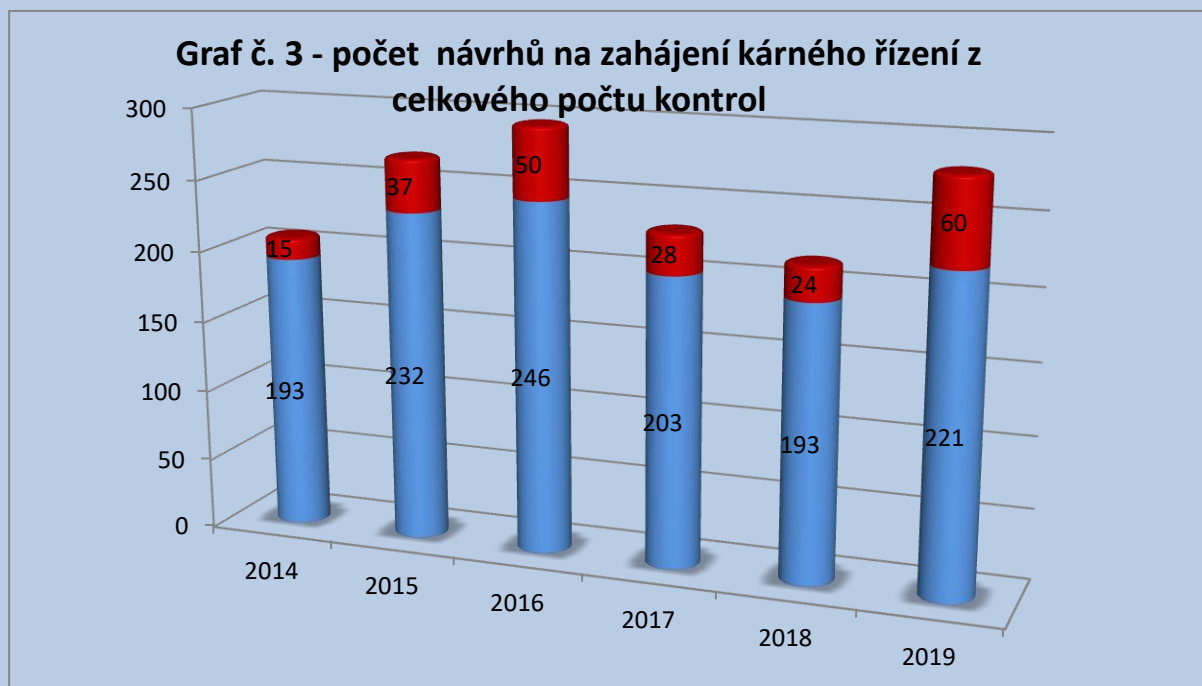
2.3.1. Návrhy na zahájení kárného řízení

Na základě interních hodnotících kritérií, uvedených v tabulce 3, je k opakované kontrole v kratší časové lhůtě přistupováno v těch případech, kdy není shledána náležitá kvalita provedeného auditu či zjištěn nedostatek, a to alespoň v jedné z prověřovaných oblastí (ISA, Etického kodexu a ISQC 1).

Pokud je zjištěna významná chyba či auditor nemá dostatečnou dokumentaci dokládající vlastní provedení auditu či vydal nesprávný výrok auditora, nebo je shledáno porušení zákona o auditorech, je ze strany Dozorčí komise podán návrh na zahájení kárného řízení.

Z celkového počtu 221 kontrol ukončených v roce 2019 na zasedáních DK bylo 60 kontrol ukončeno podáním návrhu Dozorčí komise na zahájení kárného řízení. V procentním vyjádření se jedná o 31% kontrol ukončených v tomto období.

Počet návrhů na zahájení kárného řízení v jednotlivých letech je zobrazen v následujícím grafu č. 3.

Počet podaných návrhů na zahájení kárného řízení ze strany Dozorčí komise KA ČR v letech 2014 – 2019 je uveden v tabulce č. 4:

Tabulka č. 4 - procentní vyjádření počtu návrhů na zahájení kárného řízení z celkového počtu uzavřených kontrol v letech 2014 - 2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
počet návrhů na zahájení kárného řízení	15	37	50	28	24	60
počet uzavřených kontrol v jednotlivých letech	193	232	246	203	193	221
%-ní počet návrhů na kárné řízení z celkového počtu kontrol	7,8%	15,9%	20,3%	13,8%	12,4%	31,1%

2.3.2. Přehled nejčastějších nedostatků zjištěných při kontrolách provedených v roce 2019

Níže uvedený přehled je sumarizací nejvíce se opakujících nedostatků shledaných v rámci provedených kontrol ve sledovaném období a je sestupně dle četnosti jejich zjištění:

ISA 240 – postupy auditorů související s podvody

Tomuto pomyslnému žebříčku stále kraluje ISA 240, které je nejfrekventovanějším zjištěním při kontrolách kvality, a to konkrétně absence dokumentace ohledně posouzení rizika podvodu a s tím související komunikace s vedením klienta, jeho statutárními orgány a osobami pověřenými řízením. Následně nebývá zdokumentováno provedení auditorských postupů, které na stanovená rizika reagují.

Auditor je povinen považovat riziko podvodu za významné a seznámit se s kontrolami a kontrolními činnostmi omezujícími možnost podvodu. Auditor je dále povinen předpokládat, že účtování o výnosech je spojeno s riziky výskytu podvodu a vyhodnotit jaké druhy výnosů, výnosových transakcí a tvrzení ke vzniku těchto rizik vedou. A následně naplánovat a provést náležité auditní procedury.

Dále obcházení kontrol vedením nebývá vyhodnoceno jako významné riziko. Podle ISA 240.31 je obcházení kontrol vedením vždy rizikem významným s navazující povinností navrhnout a provést auditorské procedury, kterými jsou testování manuálních účetních zápisů a ověření účetních odhadů. Ověření těchto nezbytných procedur nebývá v auditních spisech často naplánováno, ani zdokumentováno jejich provedení.

ISA 330 - reakce na vyhodnocená rizika

V auditní dokumentaci často nebývá uvedeno, jaké auditor navrhl a provedl auditorské postupy v reakci na vyhodnocená rizika. Auditor může zvolit substantivní přístup (provádění testů věcné správnosti) nebo provádět testy kontrol. Zásadní vliv na vyhodnocené riziko, má posouzení vnitřního kontrolního prostředí auditované účetní jednotky, kvalita a kvantita důkazních informací atd.

Reakce auditora na vyhodnocená rizika by měla být obsažena již v plánu auditu a ve fázi realizace auditu by měly být navržené testy provedeny a zdokumentovány.

ISA 230 - dokumentace auditu

Nedostatky jsou dále hojně nalézány v oblasti souladu spisu auditora s ISA 230. V auditní dokumentaci bývají nedostatečně zdokumentovány testy věcné správnosti tak, aby dokumentace umožnila jinému auditorovi posoudit, jaký konkrétní test byl proveden a jaký cíl sledoval, jaká tvrzení pokrýval, jaký byl jeho rozsah a zda závěr z testu vyplývající je adekvátní.

S vazbou na nedostatečně zdokumentovanou metodu výběru vzorků nebývají uvedeny charakteristické identifikační znaky konkrétních testovaných položek nebo záležitostí a neprůkazným způsobem nebo zcela opomenuta je povinnost auditora zdokumentovat projednání významných záležitostí s vedením a s osobami pověřenými správou a řízením účetní jednotky.

Spis tak v mnoha případech není, bez další detailní diskuse s auditorem, průkazným materiálem poskytujícím informace o provedené auditorské činnosti, rizicích, postupech a závěrech daného auditu.

ISA 500 - důkazní informace

Dokumentace provedených postupů, zaznamenaná ve spisech auditorů, stále nezděkuje neobsahuje vysvětlivky a popis co a proč bylo provedeno a s jakým výsledkem. Není tak doložen rozsah provedených auditorských postupů, jejich výsledky a získané důkazní informace. Získané důkazní informace z provedených testů musí především splňovat požadavky na dostatečnost a vhodnost.

Z kontrolovaných auditorských spisů často není jasné, jaké významné záležitosti z auditu vyplynuly a závěry týkající se těchto záležitostí.

Při dokumentaci povahy, načasování a rozsahu provedených auditorských postupů je auditor povinen zaznamenávat charakteristické identifikační znaky konkrétních testovaných položek nebo záležitostí.

ISA 501 - důkazní informace - specifické aspekty

Auditoři také často nedostatečně dokumentují svou účast při fyzické inventuře zásob. Auditor je povinen (pokud jsou zásoby materiálně významné) získat dostatečné a vhodné důkazní informace o existenci a skutečném stavu zásob.

Při provedených kontrolách je častým zjištěním skutečnost, kdy auditor deklaruje, že se fyzické inventury zásob zúčastnil, ale do svého spisu neuvedl, kdy a jak vlastní inventura probíhala a zda inspekcí zásob byla prokázána nejen jejich existence, ale zhodnocen i jejich stav a zda byly dodrženy pokyny vedení upravující postupy při fyzických inventurách.

Dále, pokud se datum inventury neshoduje s datem účetní závěrky, je nutné otestovat pohyby mezi datem inventury a datem účetní závěrky.

ISA 505 – externí confirmace

Ve spisech auditorů je často uveden záznam, že k ověření zůstatků účtů pohledávek a závazků byly využity externí confirmace. Tato procedura, její průběh a její vyhodnocení, ale již nebývá ve spisech zdokumentována. Častým nedostatkem také bývá nedostatečná dokumentace náhradních auditorských postupů v případě, kdy externí confirmace využity nejsou buď vůbec, nebo výsledky postupů získávání externích confirmací nejsou spolehlivé.

Při provádění kontrol bylo dále zaznamenáno, že stále velká část auditorů při své auditorské činnosti nevyužívá bankovní confirmace. Použití externích confirmací banky poskytuje vyšší míru ujištění, neboť obsahují informace nejen o zůstatcích běžného účtu, ale i informace o bankovních úvěrech, zárukách, zástavách, derivátech apod. Pro tyto oblasti je těžké najít alternativní typ testu, který by poskytoval odpovídající ujištění o existenci a úplnosti.

Auditor je také povinen identifikovat riziko soudních sporů a ve svém spise zdokumentovat s tím související auditorské procedury. Např. právní confirmace či jinou komunikaci ohledně identifikování všech probíhajících soudních sporů a případných nároků, jež se účetní jednotky týkají.

ISA 520 – analytické testy věcné správnosti

Pokud auditoři při auditu používají analytické testy věcné správnosti, neposuzují vhodnost konkrétních analytických testů věcné správnosti pro zůstatky účtu a skupin transakcí a testovaných tvrzení. Dále nedostatečně vyhodnocují spolehlivost výchozích údajů používaných pro tyto testy, nestanovují očekávané hodnoty, aby bylo možné odhalit nesprávnosti, které by jednotlivě nebo v souhrnu s ostatními nesprávnostmi mohly mít za následek významné zkreslení účetní závěrky a neurčují, jak velký rozdíl mezi zaúčtovanými a odhadovanými hodnotami budou považovat za přijatelný (ISA 520.5). Tyto testy jsou vhodné spíše pro skupiny transakcí, a ne pro zůstatky účtů, tj. jsou vhodnější pro testy výsledkových účtů spíše než rozvahových účtů.

ISA 520 – analytické postupy na konci auditu

Auditoři často neprovádějí nebo nedokumentují provedení analytických postupů na konci auditu, které jsou povinni provést a které pomáhají při formulování celkového závěru auditu o tom, zda účetní závěrka odpovídá jejich poznatkům o účetní jednotce (ISA 520.6).

ISA 540 – audit účetních odhadů

Dle ISA 540.15 je auditor povinen u účetních odhadů způsobujících významná rizika, vedle testů věcné správnosti dle ISA 330, také posoudit, jak vedení zvážilo alternativní předpoklady nebo výsledky a proč je odmítlo nebo jak jinak vedení řešilo nejistotu odhadu při stanovení účetního odhadu a zda jsou významné předpoklady použité vedením přiměřené. Dále dle ISA 540.23 je auditor povinen do dokumentace auditu uvést podklady pro závěry auditora o přiměřenosti účetních odhadů a jejich zveřejnění.

Dokumentace testů, týkajících se specificky účetních odhadů, je ale ve spisech auditorů poskrovnu.

ISA 320 – aplikace hladiny významnosti

Hladina významnosti (materialita) je často stanovena pouze formálně a bez uvedení vlivů zvažovaných při jejím určení (ISA 320.14). V auditorských spisech dále nebývá zdokumentována její provázanost na vyhodnocená rizika, výběr vzorku, vyhodnocení auditorských postupů a zhodnocení zjištěných nesprávností.

ISA 530 – výběr vzorků

Častým nedostatkem je chybějící dokumentace metody výběru vzorku, jeho rozsah a návaznost na zvolenou výši rizika. V dokumentaci auditorů většinou chybí i vyhodnocení výsledků vzorku a auditorských procedur, včetně zhodnocení, zda poskytuje přiměřený základ pro závěr o základním souboru, který byl testován.

Metoda výběru vzorku, jeho struktura a rozsah je na odborném úsudku auditora. Auditor však musí zohlednit účel auditorského postupu a charakteristiky základního souboru, z něhož bude vzorek vybrán. Je povinen vybrat tak velký vzorek, aby mohl snížit výběrové riziko na přijatelnou úroveň.

ISA 315 – identifikace a vyhodnocení rizik

Ve spisech stále nebývá dostatečně zdokumentováno posouzení vnitřního kontrolního systému, informačního systému vč. předávání informací, získání znalostí o účetní jednotce atd. Případně je toto posouzení zdokumentováno pouze formálně bez identifikace souvisejících rizik. V některých případech rizika jsou sice identifikována, ale při realizaci auditu není zřejmé, jak na daná rizika auditor při provádění testů reagoval.

ISA 450 – vyhodnocení nesprávností během auditu

Nesprávnosti zjištěné na vzorku transakcí nebo zůstatků nebývají posouzeny z hlediska možného vlivu na účetní zůstatky. Po opravení jednotlivých zjištěných nesprávností bývá učiněn závěr o správnosti celkového zůstatku bez rozšíření testu.

V některých případech ve spisech chybí celkové vyhodnocení všech zjištěných nesprávností (vč. historie oprav) ve vztahu ke stanovené hladině významnosti a závěry auditora, přičemž dle ISA 450.5 je auditor povinen shromáždit nesprávnosti zjištěné v průběhu auditu s výjimkou těch, které jsou jednoznačně nepodstatné.

Dále dle ISA 450.14 je auditor povinen požádat vedení účetní jednotky o písemné prohlášení, že je přesvědčeno, že dopad neopravených nesprávností na účetní závěrku jako celek je nevýznamný (nemateriální), a to jednotlivě i v součtu. Soupis takových položek musí být přílohou tohoto písemného prohlášení. Nezřídka se stává, že tyto neopravené nesprávnosti nejsou přílohou Prohlášení vedení účetní jednotky k auditu.

ISA 300 – strategie a plán auditu

Proces plánování a přípravy strategie a plánu auditu včetně navržení auditorských postupů a procedur není u kontrolovaných auditorů prováděn nebo dokumentován a často se omezuje na mechanické vyplňování formulářů, příp. jen hodinový rozpočet auditu.

Proces plánování by měl zahrnovat: a) porozumění právním předpisům, které mají dopad na auditovanou účetní jednotku (ISA 250), b) porozumění účetní jednotce a jejímu kontrolnímu prostředí (ISA 300), c) analytické postupy prováděné při plánování zakázky identifikace a vyhodnocení rizik významné (materiální) nesprávnosti (ISA 315 6(b)) a d) stanovení hladiny významnosti (ISA 320) a měl by vyústit v přípravu strategie a plánu auditu. Plán auditu by měl mimo jiné zahrnovat popis povahy, načasování a rozsahu plánovaných auditorských postupů na úrovni tvrzení (ISA 300.9 (b)). Takto formulovaný plán je potom základem pro samotné provádění auditorských testů, a to včetně jejich dokumentace.

3 Dohledová činnost RVDA

3.1 Činnost RVDA

RVDA je orgánem veřejného dohledu nad výkonem auditorské činnosti a činností Komory. Kontroluje tak dodržování ustanovení zákona o auditorech, auditorských standardů, etického kodexu a vnitřních předpisů Komory auditorů a orgány Komory. RVDA organizuje a řídí systém kontrol kvality auditorské činnosti, který je prováděn Komorou. V souladu s tím vydává doporučení k systému kontrol kvality a sestavuje plán kontrol, při jehož zpracování zohledňuje návrh plánu předloženého Komorou.

Komora předkládá ke schválení RVDA na každé nadcházející kalendářní pololetí (vždy k 30. 9. a 31. 3. daného roku) návrh plánu souhrnných kontrol, mimořádných kontrol kvality a kontrol dodržování členských povinností. V návrhu plánu se uvádí jméno auditora resp. název auditorské společnosti, u něhož (u které), je kontrola plánována, jméno navrženého vedoucího kontrolní skupiny, který je provedením kontroly pověřen a plánovaný měsíc provedení kontroly. Aktualizovaný plán na dané kalendářní pololetí doplněný o konkrétní termíny plánovaných kontrol a aktualizovaný o případné změny je vždy po každém zasedání Dozorčí komise předkládán Radě ke schválení.

Pro zpracování plánu se vychází ze závěrů již v minulosti provedených kontrol u auditorských subjektů a výsledného interního hodnocení těchto kontrol uděleného Dozorčí komisí. Dále z výše tržeb za provedené auditorské služby daného subjektu v posledních obdobích, ze složení auditorova portfolia klientů, z informací z monitoringu (zpráv o auditorovi v médiích), z externích a interních podnětů k provedení kontrol kvality a z evidence nově zapsaných auditorů a auditorských společností. Vše s ohledem na dodržení zákonem předepsané maximální 6-leté lhůty (lhůta může být zkrácena vždy dle konkrétní situace - informace z monitoringu, externí podnět...).

3.2 Dohledy vykonávané RVDA

V souladu s § 38 odst. 1 písm. b) zákona o auditorech vykonala RVDA dne 28. 5. 2019 dohled nad činností Dozorčí komise. Předmětem dohledu byla kontrola:

- plnění doporučení a úkolů z předchozího dohledu, který se uskutečnil dne 28. 5. 2018,
- vypracování plánu kontrolní činnosti a komunikace s RVDA v této oblasti,
- systém rozhodování o provedení mimořádných kontrol kvality,
- materiálně-technické zabezpečení provádění kontrol,
- využití závěrů z kontrol k preventivnímu působení na auditorskou obec,
- dodržování povinností vyplývajících ze zákona o auditorech,
- dodržování povinností vyplývajících ze zákona č. 500/2004 Sb., správní řád,
- dodržování povinností vyplývajících z Dozorčího řádu KAČR a souvisejících vnitřních předpisů.

Zpráva KAČR o výsledcích kontrol kvality za rok 2019

Dohled se také zabýval posuzováním kontrolní metodiky, způsobem určování kontrolorů na jednotlivé kontroly a jejich vzděláváním, praktickou realizací kontrol kvality a hodnocením jejich závěrů, vedením spisové dokumentace ke kontrolám a v návaznosti na provedené kontroly podáváním návrhů na zahájení kárného řízení.

V roce 2019 zástupci RVDA, v souladu s § 38 odst. 2 písm. k) zákona o auditorech ve znění pozdějších předpisů, provedli dohled nad 12 kontrolami KAČR, provedených členy DK a zaměstnanci OKK, a to u 2 auditorů OSVČ a 10 auditorských společností.

V souladu s postupy pro provádění společných kontrol kvality obou kontrolních orgánů, které byly schváleny Prezidiem RVDA dne 27. 9. 2017, bylo v roce 2019 provedeno 11 společných kontrol kontrolorů RVDA a KAČR.

4 Seznam použitých tabulek a grafů

Tabulka č. 1 – počet kontrol v jednotlivých letech 2014 – 2019

Tabulka č. 2 - počty ukončených kontrol v letech 2014 – 2019 dle hodnocení kontrol

Tabulka č. 3 - hodnocení auditorů při uzavírání kontrol

Tabulka č. 4 - procentní vyjádření počtu návrhů na zahájení kárného řízení z celkového počtu uzavřených kontrol v letech 2014 - 2019

Graf č. 1 - počet provedených kontrol v letech 2014 – 2019

Graf č. 2 - počet ukončených kontrol v letech 2014 – 2019

Graf č. 3 - počet podaných návrhů na zahájení kárného řízení z celkového počtu kontrol v letech 2014 – 2019